

Sprawozdanie z działania systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Ekonomii i Zarządzania w roku akademickim 2013/2014

Wydział Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku w roku akademickim 2013/2014 kształcił studentów na kierunkach: Ekonomia, Zarządzanie, Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze i Ekonomiczno-Prawnym. Łącznie na Wydziale studiowało w badanym roku 2 557 osób, w tym: na studiach stacjonarnych – 1 473 osoby (wzrost o 3 osoby w stosunku do roku poprzedniego), a na studiach niestacjonarnych – 1 084 osoby (spadek o 188 osób w stosunku do roku poprzedniego).

Tabela 1. Liczba studentów Wydziału Ekonomii i Zarządzania UwB w roku akademickim 2013/2014 (stan na 30 listopada 2013 r.)

Kierunek	Liczba studentów (szt.)			
	Studia Stacjonarne		Studia niestacjonarne	
	I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia
Ekonomia	359	270	363	335
Zarządzanie	232	161	70	172
Ekonomiczno-Prawny	160	0	64	0
Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze	183	108	77	3
Łącznie	934	539	574	510

Źródło: dane Dziekanatu WEiZ.

Tabela 2. Struktura studentów Wydziału Ekonomii i Zarządzania UwB w roku akademickim 2013/2014. (stan na 30 listopada 2013 r.)

Kierunek	Procent studentów			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
	I stopnia	II stopnia	I Stopnia	II stopnia
Ekonomia	38,44	50,09	63,24	65,69
Zarządzanie	24,84	29,87	12,20	33,72
Ekonomiczno-Prawny	17,13	0,00	11,15	0,00
Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze	19,59	20,04	13,41	0,59
Łącznie:	100	100	100	100
Udział procentowy w ogólnej liczbie studentów	36,53	21,08	22,45	19,94

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych Dziekanatu WEiZ.

Wydział Ekonomii i Zarządzania UwB w roku akademickim 2013/2014 kształcił 67 studentów studiów III stopnia, w tym: 37 na studiach stacjonarnych (o dwóch mniej niż przed rokiem) oraz 30 na studiach niestacjonarnych (o 16 mniej niż przed rokiem)¹.

Poza tym, w roku akademickim 2013/2014 Wydział Ekonomii i Zarządzania UwB prowadził wspólnie z:

- 1) Wydziałem Matematyki i Informatyki UwB - kierunek: Informatyka i Ekonometria;
- 2) Wydziałem Pedagogiki i Psychologii UwB - kierunek: Polityka Społeczna;

Pracownicy Wydziału prowadzili również zajęcia na Wydziale Ekonomiczno-Informatycznym w Wilnie i na Wydziale Prawa.

W roku akademickim 2013/2014 Komisja ds. Systemu Jakości Kształcenia oraz Zespół ds. Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia, realizowały zadania określone w harmonogramie prac. Zadania zostały podzielone ze względu na odpowiedzialność i kompetencje poszczególnych członków Zespołu i Komisji. Nadzorowano również funkcjonowanie systemu ISO na Wydziale. W 2013 r. przedłużono ważność certyfikacji systemu zarządzania (wg norm: PN-EN ISO 9001:2009) do 22 czerwca 2016 r.

W roku akademickim 2013/2014 odbyła się ocena programowa Polskiej Komisji Akredytacyjnej na kierunku Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze. W *Raporcie z wizytacji* Komisja stwierdziła, że na akredytowanym kierunku kryteria oceny programowej są spełniane w pełni (5) w odniesieniu do:

- koncepcji rozwoju kierunku,
- celów i efektów kształcenia oraz systemu ich weryfikacji,
- programu studiów,
- zasobów kadrowych,
- infrastruktury dydaktycznej,
- prowadzonych badań naukowych,
- systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się.

Według ostatniego kryterium jakim był wewnętrzny system zapewnienia jakości Polska Komisja Akredytacyjna przyznała Wydziałowi ocenę wyróżniającą (6).

¹ Stan na 30 listopada 2013 r.

1. MONITOROWANIE STANDARDÓW AKADEMICKICH

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów:

- przygotowano zespoły minimum kadrowego do poszczególnych kierunków studiów zgodnie z wymogami *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* (Dz. U. Nr 243, poz. 1 445);
- dokonano przeglądu dorobku naukowego nauczycieli akademickich celem weryfikacji adekwatności przydziału do minimum kadrowego;
- dokonywano przeglądu dorobku naukowego kadry naukowo-dydaktycznej pod kątem ich kompetencji do prowadzenia konkretnych zajęć dydaktycznych;
- uaktualniono bazę publikacji pracowników naukowo-dydaktycznych;
- sporządzono raporty dorobku publikacji poszczególnych jednostek organizacyjnych Wydziału za 2014 r.;
- zebrano informację na temat pozostałej działalności naukowej nauczycieli akademickich, dotyczącej w szczególności: współpracy krajowej i międzynarodowej, udziału w konferencjach naukowych, pełnienia funkcji promotora lub recenzenta rozpraw doktorskich, habilitacyjnych i w postępowaniu o nadanie tytułu naukowego profesora;
- monitorowano podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich, w szczególności: udział kadry w szkoleniach, warsztatach i kursach dydaktycznych.

Wnioski:

- monitorować i aktualizować zespoły minimum kadrowego wszystkich kierunków studiów pod kątem: realizowania zajęć dydaktycznych w wymiarze określonym w rozporządzeniu MNiSW oraz dorobku naukowego nauczycieli zgodnego z tematyką kierunków studiów;
- monitorować dorobek naukowy kadry naukowo-dydaktycznej pod kątem ich kompetencji do prowadzenia konkretnych zajęć dydaktycznych;
- monitorować działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną nauczycieli akademickich w oparciu o wypełnianą przez pracowników indywidualną kartę osiągnięć pracowników naukowo-dydaktycznych;

- aktualizować bazę publikacji naukowych nauczycieli akademickich;
- stworzyć kompletną bazę konferencji, w których brali udział pracownicy naukowo-dydaktyczni.

2. OCENA PROCESU KSZTAŁCENIA

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

- dokonano przeglądu i zweryfikowano programy kształcenia z punktu widzenia ich dostosowania do wymogów znowelizowanej *Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.);
- dokonano przeglądu i zweryfikowano plany studiów na poszczególnych kierunkach w kontekście dostosowania ich do nowych wymogów programów kształcenia;
- dokonano oceny prawidłowości stosowanego systemu ECTS wraz z analizą wykorzystania przez studentów możliwości stwarzanych przez ten system;
- zaopiniowano program kształcenia opracowany zgodnie z wymogami znowelizowanej *Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) na II stopniu – Kierunek Ekonomiczno – Prawny;
- określono zasady przechowywania dokumentacji potwierdzającej realizację założonych w ramach poszczególnych przedmiotów efektów kształcenia;
- zobowiązano nauczycieli do złożenia sylabusów wypełnionych zgodnie z nowymi wymogami na cały tok studiów na wszystkich kierunkach;
- zweryfikowano poprawność sylabusów sporządzanych przez nauczycieli akademickich;
- zwiększono świadomość pracowników i studentów odnośnie oczekiwanego nakładu pracy związanego z realizacją poszczególnych przedmiotów poprzez zastosowanie nowego sylabusu z wyeksponowaną częścią dotyczącą bilansu nakładu pracy studenta;
- upowszechniano wiedzę odnośnie systemu punktów ECTS poprzez prezentację zasad tego systemu podczas spotkania władz dziekańskich ze studentami;
- sprawdzono dostępność sylabusów w systemie USOS;
- dokonano weryfikacji wymagań egzaminacyjnych zawartych w sylabusach;
- nadzorowano opracowanie i zaopiniowano opracowany proces dyplomowania, przygotowano aktualizację pytań na egzamin dyplomowy;

- dokonano przeglądu prac dyplomowych i procesu ich oceniania.

Wnioski :

- monitorować spójność i kompletność efektów kształcenia oraz przypisanie efektów do poszczególnych przedmiotów;
- monitorować proces aktualizacji sylabusów, w tym monitorować proces dopasowywania sposobów weryfikacji do założonych efektów kształcenia (coroczny przegląd i aktualizacja sylabusów);
- monitorować proces składania i aktualizacji sylabusów przez nauczycieli;
- doskonalić sposób pracy nauczycieli w kształceniu na odległość;
- przeprowadzić weryfikację zgodności punktacji ECTS w planach studiów pod względem zgodności z rzeczywistym nakładem pracy studenta. Podjęte zostaną starania o włączenie pytania o nakład pracy studenta do ankiety w USOSie;
- sprawdzić prawidłowość rozplanowania nakładu pracy studentów w nowych sylabusach pod kątem jego zgodności z systemem ECTS;
- dokonać przeglądu zasad funkcjonowania systemu punktów ECTS pod kątem ich adekwatności do nakładów pracy studenta na wyższych poziomach kształcenia (studia doktoranckie i podyplomowe);
- kontrolować system akceptacji tematów prac dyplomowych i ich adekwatność do kierunku studiów, szczególnie tych, których promotorami są osoby ze stopniem doktora;
- systematycznie weryfikować kompletność i rzetelność recenzji prac dyplomowych;
- dokonać przeglądu funkcjonowania praktyk zawodowych studentów I stopnia;
- dokonać przeglądu funkcjonowania praktyk zawodowych studentów studiów doktoranckich.

3. OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

- systematycznie przeprowadzano hospitacje zajęć dydaktycznych;
- kontynuowano elektroniczny rejestr zajęć odwołanych i odrabianych;

- zmodyfikowano ankietę oceny zajęć dydaktycznych nauczyciela akademickiego;
- kontynuowano ankietowanie zajęć przez studentów w systemie USOS;
- dokonano przeglądu wyników ocen;
- skierowano wyniki ocen do kierowników jednostek organizacyjnych;
- stworzono ranking pracowników wynikający z ocen zajęć dydaktycznych dokonanych przez studentów;
- dokonano okresowej oceny nauczycieli, przy współpracy z przełożonymi;
- prowadzono akcję promocyjną, w wyniku której zachęcano studentów do wypełniania ankiet;
- monitorowano funkcjonowanie systemu ocen i hospitacji;
- kontynuowano ocenę seminariów prowadzonych przez więcej niż jednego nauczyciela na studiach III stopnia.

Wnioski:

- należy co roku tworzyć ramowe plany hospitacji zajęć realizowanych przez pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału na semestr I i II;
- należy sporządzać syntetyczne notatki z hospitacji i przekazywać informacje kierownikom jednostek organizacyjnych i Dziekanowi Wydziału;
- w związku z wciąż zbyt niskim procentowym udziałem studentów w ocenie zajęć dydaktycznych prowadzonych przez pracowników Wydziału, należy opracować plan promocji, który przyczyni się do wzrostu tego wskaźnika w kolejnym roku;
- należy kontynuować analizy ankiet studenckich i przekazywać je kierownikom jednostek organizacyjnych i Dziekanowi Wydziału;
- wnioskować do kierowników jednostek dydaktycznych o uwzględnienie wyników ankiet studenckich w procesie przygotowania obciążeń dydaktycznych na kolejny rok akademicki oraz o ich analizę i pisemne sprawozdawanie podjętych działań usprawniających.

4. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I ORGANIZACJI STUDIÓW

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

- dokonano przeglądu zakupów i zasobów biblioteki i prenumeraty czasopism;
- monitorowano jakość infrastruktury dydaktycznej, a w szczególności: wyposażenie sal dydaktycznych i laboratoryjnych w środki audiowizualne, w dostęp do Internetu;
- określono wymogi dotyczące wyposażenia sal laboratoryjnych;
- uporządkowano liczebność grup na poszczególnych formach zajęć dydaktycznych zgodnie z *Uchwałą nr 957 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 16 czerwca 2010 r. w sprawie rodzajów zajęć dydaktycznych i liczebności grup studenckich*;
- przeprowadzano kontrolę adekwatności liczebności studentów do pojemności sal dydaktycznych i ich wyposażenia;
- monitorowano dostępność i przejrzystość informacji zawartych na stronie internetowej Wydziału dotyczących m.in.: poziomu, form, kierunków kształcenia, przyznanych Wydziałowi certyfikatów jakości kształcenia, międzynarodowej współpracy naukowej, wymiany studenckiej;
- dokonano przeglądu rozkładu zajęć, szczególnie na studiach niestacjonarnych;

Wnioski:

- monitorować aktualizację zasobów bibliotecznych pod kątem potrzeb pracowników i studentów oraz ich dostępu do komputerowych baz danych;
- monitorować realizację zajęć dydaktycznych we wszystkich obiektach, pod kątem warunków kształcenia oraz organizacji czasu pracy studentów, a w szczególności podczas zjazdów na studiach niestacjonarnych;
- kontrolować kompletność wyposażenia sal w sprzęt audiowizualny;

- poprawić funkcjonowanie strony internetowej Wydziału pod kątem lepszej dostępności informacji na temat kształcenia, rozkładów zajęć, materiałów dydaktycznych, sylabusów, aktualności i ogłoszeń;
- monitorować sposób udostępniania materiałów dydaktycznych studentom;
- monitorować jakość zajęć w systemie kształcenia na odległość.
- wprowadzić regularne konsultacje dla studentów niestacjonarnych.

5. OCENA MOBILNOŚCI STUDENTÓW

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

- propagowano wraz z organizacjami studenckimi (jak np.: samorząd, AISEC) wymianę międzynarodową i międzyuczelnianą;
- opracowano system uznawania osiągnięć studentów studiujących w ramach programów wymiany (m.in. LLP ERASMUS, MOST) oraz studentów przenoszących się z innych uczelni.

Wnioski:

- utrzymać wymianę studentów w ramach programów międzynarodowych i międzyuczelnianych (ERASMUS +, MOST, inne);
- przeprowadzić badanie opinii studentów (polskich i zagranicznych) przyjeżdżających na studia w ramach wymiany międzyuczelnianej i międzynarodowej na temat jakości kształcenia na Wydziale.

6. UZYSKIWANIE OPINII ABSOLWENTÓW UCZELNI O PRZEBIEGU ODBYTYCH STUDIÓW

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

- przeprowadzono badanie ankietowe na temat przebiegu odbytych studiów wyższych wśród absolwentów wszystkich kierunków WEiZ. W ankiecie wzięło udział 49 osób na 297 uprawnionych (16,5%, czyli o 5% mniej niż rok wcześniej).

- Biuro Karier przeprowadziło badanie ankietowe dotyczące losów absolwentów WEiZ, które uwzględniło ocenę odbytych studiów. Dokonano także analizy otrzymanych wyników. Zebrano 430 deklaracji, przy czym ostateczna liczba potencjalnych respondentów wyniosła 374 osób (nie wszystkie osoby wyraziły zgodę na przetwarzanie danych osobowych). We właściwym badaniu udział wzięło 83 absolwentów. Dane dotyczą absolwentów rocznika 2012/2013, który przebadany był w lutym 2014 r.

Wnioski:

- usprawnić system badania opinii absolwentów Wydziału o przebiegu odbytych studiów wyższych;
- zintensyfikować działania mające na celu zwiększenie ilości absolwentów wypełniających ankietę;
- dokonać analizy wyników ankiety absolwenta WEiZ ;
- uwzględnić opinie absolwentów na temat przebytych studiów w celu poprawy wizerunku Wydziału oraz dostosowania programu studiów do potrzeb rynku pracy.

7. UZYSKIWANIE OPINII PRACODAWCÓW O POZIOMIE ZATRUDNIANYCH ABSOLWENTÓW

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

- prowadzenie prac w ramach Rad Ekspertckich następujących Kierunków Studiów: Ekonomia, Ekonomiczno-Prawny, MSG, Polityka Społeczna, Zarządzanie;
- weryfikacja efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów w oparciu o opinie właściwych Rad Ekspertckich;
- prace nad koncepcją badania opinii pracodawców o poziomie kwalifikacji zatrudnianych absolwentów Wydziału.

Wnioski:

- zorganizować wspólne spotkania Rad Ekspertkich (lub ich przedstawicieli) wszystkich kierunków UwB oraz przedstawiciela Biura Karier w celu opracowania ankiety badającej opinię pracodawców o poziomie kwalifikacji zatrudnianych absolwentów;
- opracować system gromadzenia ocen procesu kształcenia przez pracodawców;
- wykorzystywać systematycznie wnioski z analizy do dostosowywania oferty Wydziału (uczelni) do potrzeb i oczekiwań rynku pracy.

Uwagi dotyczące działania Uniwersyteckiego Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia (wnioski, propozycje, sugestie).

Brak uwag.